

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptudajdonos a **CORVIN** Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timisorontali törvényesek bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938)
Alapította: **Dr. VUCETICH ENDRE** és **Dr. VARNAY ELEMER**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkezősség lapja

A béke fejedelme

(b. i.) Akik XII. Pius minapi szövegát hallhatták, nagy reménységgel lettek gazdagabbak. Az evangéliumi lélek, a szeretet és a bátorság telkének szárnyesapását érezhették, amint az elszabadult szenvedélyek halálos örvénylésű tengere fölött figyelmeztetően és vigaszt árasztva suhant el. Nagyobb esemény volt ez bármely elvesztett vagy megnyert csatánál, készült haditervnél, vagy diplomáciai sakkhuzárnál. Kiterjedt az egész emberiségre, mert a világ minden népe lelkiismeretének ébresztője volt. Mintha visszatérőben lenne a hitvalló apostolok magasztos harcának ideje...

A pápa személye, magatartása és tevékenysége felé napról-napra fokozottabb figyelemmel és várakozással tekintenek az emberek milliói. XII. Pius minden megnyilatkozásának az egész jóakaratu emberiség a közönsége. Ma a pápai megnyilatkozások hatása nem szűkül a hívő és gyakorló katolikusok körére, hanem a pápai szöveg az egész világ megáll. Szeme előtt felmagasodik a szikla, mint a vízözönből egyedül kiemelkedő Ararat hegye. Mintha a vértengeren hányódó bárkából megpülantának az olajágot hozó galambot, úgy száll föl a fehérreverendás fejedelmén szöveg a vergődő világ fölé.

A válság, amelyben élünk, immár teljesnek látszik. Páratlan méreteit és alig mélyíthető mélységét talán a legközérthetőbben az mutatja, hogy az emberi nemnek, a nemzeteknek és a népeknek alig van más, jellegzetes és közös vonása, mint maga a szenvedés. Ugy tűnik föl, mintha ez az egyetlen fájdalom volna az emberiség egyetlen közönsége, amelyből sehol sinisen kevés és mindennél több jutott belőle az éviselhetőnél. De éppen a megpróbáltatás teljessége az a pillanat, amelynek küszöbén logikusan meg kell jelennie a reménynek. Véges természetünk a rossz végtelenségét sem bírja el. Mintha lassan a rossznak immár fokozhatatlan határán járnánk, a szakadéknak legészélén, ahol nem az emberek, hanem isten angyalai küzdik le a megsemmisülés démonait, hogy a teremtés meg ne csufoltassék.

Az ember kiábrándul saját művéből, megismerve tévelygéseinek és lázadásainak keserű gyümölcsét, az indulat elfárad s az erőszak imádói a szeretet Lázárjaiként jelentkeznek.

„Nyomorult korunk — írja már első körlevelében XII. Pius — jobbra változtatja sokak gondolkodását és szándékait, akik eddig vak buzgalommal, de tanácstalanul és oktalantul az elterjedt modern tévelyek útját járták”. Saulus addig üldözte Krisztust, amíg üldözöttségként is megismerte az üldözötnek szenvedéseit. Akik tegnap még vadásztak az igazságra, hogy leterítsék és zsákmányul ejtsék, akik tegnap még gyöngegségként megvetették a szeretetet, kezdenek damaszkuszi utra térni.

Ez az egyik oka, hogy XII. Pius tisztán lelki, erkölcsi és szellemi hatalma annyira felmagasodik. Ez az egyik oka, hogy egyre több tisztelet és reménység telik a katolikus világban kívülről is XII. Piusra, talán nem mint Krisztus földi helytartójára, hanem mint a békeesség fejedelmére, mint olyan kivételes emberi egyéniségre, aki teljes részrehajlátlansággal mindig megmaradt a változatlan „igazság bizonyítójának”, ahogyan korszerű hivatását első megnyilatkozásában maga XII. Pius is megjelölte. A béke fejedelmét és a szeretet isteni hagyatékának hivatott örökét is elsősorban azért látja benne a világ, mert a változatlan igazság szigorú és rettenthető-

len képviselőjének bizonyult, akit sohasem veszítettek meg a rossznak káprázatai. XII. Pius négy év óta mindig a szuverén igazság életemondást nem tűrő hangján és Isten megbízottjának bátorágával és tekintélyével hirdette, hogy a gyűlölet, a jogot megfosztó erőszak, az igazságosságot megvető önzés nem lendíti az embert az élet csusza fejé, hanem mindinkább a természetes színvonal alá gördíti sorsát s így az ember a természet színvonal alá alázta magát s úgy jár, mint „az a futó, aki minél sebesebben rohan a téves úton, annál messzebb kerül az igazságtól”. XII. Pius pápa mondta, hogy az ember ezen az úton következik az emberi természetéből is, megromlik benne, még a műveltekben is, a természetnek az a hangja, amely az ugynevezett vadakat is megtanítja kü-

lönbséget tenni a jó és a rossz, a megengedett és a tilos között. Eppen ezért XII. Pius nemcsak a kinyilatkoztatás örökent lépett fel, hanem tekintettel a megromlott és megzavarodott emberi természet büneire, egészen különleges nyomatékmal a természetjog fundamentális mivoltját és vitathatatlanságát emelte ki, rámutatva arra, hogy ez az egész emberiségre érvényes erkölcsi parancsolatok forrása. A természetjogi alapon építi az új nemzetközi jogrendet is és hirdeti ennek elveit, amelyeket az igazságon alapuló béke sohasem nélkülözhet. És e természetjogi alapzatra huzza föl Krisztus országának falait: az embernek előbb jogaiban és kötelességeiben fölszabadult és szabad emberré kell válnia, hogy jó emberré lehessen.

Berlinből jelentik:

A calabriai partraszállás nem lepte meg a tengely hadvezetőségét

Ma temetik Boris királyt — A kormányzótanácsot szerdán választja meg a Szobranje — Szófia hivatalosan cáfolja Filoif berchtesgadeni látogatásának híreit

Linkomies politikai beszámolót tartott a finn parlamentben

Calabriai angolszász partraszállás pontos helyéről és arányairól a szövetséges főhadiszállás, kézenfekvő katonai okokból, nem közölt meg részleteket, csak annyit állapított meg, hogy a partraszállás Reggio di Calabriától északra és délre történt. Ezt a német és olasz hírforrások is megerősítették. A római rádió pénteken délelőtt 1 órakor jelentette a partraszállást, majd hangoztatta, hogy az újabb szövetséges akciót az olasz nép nyugodtan fogadja, mert már napok óta előrelátható volt az angolszász hadvezetőségnek ez a lépése. Olasz körökben felvetik a kérdést: vajjon a calabriai partraszállás egy új, nagyszabású hadművelet bevezetése-e, vagy csak félrevezetési manőver. Lehetőségesnek tartják, hogy a calabriai partraszállás csak a tengely figyelmének elterelésére irányul s a tényleges inváziót a szövetségesek más helyen, esetleg Európának egészen más részén akarják végrehajtani. Stockholmi jelentések szerint ugyanez a kérdés foglalkoztatja az angol sajtót is. Fejtűnőnek tartják, hogy a calabriai vállalkozásban csak angol és kanadai csapatok vesznek részt. A szicíliai harcokban részt vevő 7. amerikai hadsereg még nem lépett porondra, Londonban úgy vélik, hogy ha a szövetségesek az olasz félsziget megtámadásának nagy jelentőségét tulajdonítanak, akkor sokkal északabbarra kell partraszállaniok Ifáliában, mert a calabriai terep egyrészt alkalmatlan a páncélos-hadműveletekre, másrészt légi támaszpontokban is szegény. A londoni jelentések egybéként hangoztatják, hogy Calabriában súlyos harcokra számítanak.

Bulgária népe ma kíséri utolsó útjára elhunyt uralkodóját. Temetésén a szövetséges és baráti országok is képviseltetik magukat. A kormányzótanácsot szerdán választja meg a nemzetgyűlés.

Politikai vonatkozású jelentésünk beszámolnak Linkomies finn miniszterelnök parlamenti nyilatkozatáról. A parlament zárt ajtók mögött tartotta meg nagy érdeklődéssel várt külpolitikai vitáját. Ennek részleteiről még nem érkezett jelentés.

Az időnyerés jelentősége a keleti harcokban

Dittmar vezérőrnagy, a német rádió katonai szakértője az időnyerés jelentőségéről a minap a következőket mondotta: „Különösen a jelen időpontban igen nagy jelentőségű a tengelyhatalmak számára katonai szempontból az időnyerés. A keleti hadszíntéren a német hadsereg célja a szovjet erőinek felmorzsolása és minél nagyobb emberanyagvesztés okozása. Így elérhető idővel, hogy a mennyiségbeli erőkülönbség kiegyenlítődik. Ebből a szempontból az időt nem lehet eléggé megbecsülni. Nem az a lényeges a keleti harcoknál, hogy időről-időre mennyi területet engednek át a németek a Szovjetnek, hanem egyedül az, hogy közben mennyi orosz erőt semmisítenek meg.”

Sertorius százados — mint a Nemzetközi Sajtótudósító jelentette — a keleti harcok elkeseredettségének növekedésével foglalkozva a többi között a következőket írta: „Egyre erősödik az a benyomás, hogy a Szovjet lassanként kezd kifogni az időből, még pedig jobban, mint ember- és hadianyagból. Lehetőség, hogy már csak néhány hét van addig hátra, míg keleten beállnak a nagy ősi esőzések és az utak, valamint a terep fokozódó elszapadosásával együtt lényegesen szűnnek áll be a hadműveletekben.”

A német katonai hirmagyarázó felállítván a nyolc heti szakadatlan offenzíva mérlegét, azt írja, hogy a vörös hadseregnek „mindössze 1,4 ezer négyzetkilométernyi területet sikerült visszahódítania.” Az elfoglalt területtel a német hirmagyarázó szembeállítja a szovjet hadsereg német jelentések szerinti veszteségeit, majd arra a megállapításra jut, hogy a Szovjet lassanként kezd kifogni az időből.

Egy másik hirmagyarázatában Sertorius megállapítja, hogy a szovjet hadvezetőség minden rendelkezésre álló tartalékot elvon a arcvonal északi szakaszáról, sőt a középső szakasz legnagyobb részéről is és azokat a nagy nyári offenzíva déli szárnyára helyezte át. Ezzel magyarozza Sertorius azt a tényt, hogy a Szovjet ujjában mind a charkovi térségben, mind a Miusz-fronton hihetetlenül nagy erőket dobtakott újból támadásba.

A keleti arcvonal általános helyzetével foglalkozik a Nemzetközi Sajtótudósító egy újabb berlini jelentése is, amely a többi között a következőket írja:

A keleti arcvonalon folyó küzdelem méretei ember- és hadianyag tekintetében minden eddigiig felülmulnak. E hetek óta tartó tömegtámadásokkal szemben való ellenállás természetesen a német katonák és elközelíthetetlen követelmények elé állította. Különösen a gyalogsági kötelékek viselik a küzdelem legnagyobb terhet és valóságosan emberfeletti a teljesítményük. Már hetek óta a legsúlyosabb küzdelemben állnak, amely csak az éjjeli órákban enyhül átmenetileg, viselik a többszörös tulerőben lévő vörös tüzéség szakadatlan üzét, a nappali sivatagi hőséget és az éjszakai hideget. A német katona minden nehézség és megpróbáltatás ellenére most is fölényes harcossá bizonyult, akinek rettenthetlensége, szívóssága és ellenállása ebben az anyag-

csatában is bevált, — hangoztatja az NST. berlini jelentése.

Washington

Bár a katonai események az utóbbi napokban fokozottabb mértékben vonják magukra a figyelmet, a politikai helyzet továbbra is élénken foglalkoztatja a világ közvéleményét. Főleg Churchill és Roosevelt washingtoni tanácskozásai iránt nyilvánul meg érdeklődés. Feltételezik, hogy politikai tekintetben fontos dolgokat készítenek elő a Fehér Házban. Egyrészt a hármass érte-

a háboru utáni kérdések beható meg tárgyalása szükségessé teszi, hogy a két angolszász hatalom a lehető legszélesebb alapon azonos állásponton helyezkedjék majd a Szovjettel folytatandó megbeszéléseken. Washingtoni körök az angol-amerikai politikai vonalvezetésnek az eddiginél is szorosabb egységrehozásában látják a washingtoni találkozó egyik fő-célját. E mellett magától értetődő, hogy ha valóban létrejön a három külügyminiszter szeptemberi értekezlete után a Churchill-Roosevelt-kezelet közeli összeállítása, másrészt pedig

Sztalin találkozó, akkor bizonyos elvi megállapodásnak már létre kellett jönnie az angolszászok és Moszkva között is, nehogy a találkozó esetleg kudarcra végződjen. Az Europapress washingtoni jelentése szerint a Churchill-Roosevelt találkozó napirendjén a többi között a következő időszaki kérdések szerepelnek: 1. Az angolszász-szovjet kapcsolatok. 2. A háborus célok pontos meghatározása. 3. A háboru utáni kérdések. 4. Róma nyílt várossá való nyilvánítása. 5. Válasz XII. Pius pápa békeszózatára. (—r)

MUSSOLINI NEJE SPANYOLORSZÁGBAN. Az egyik algiri francia lap — a Le depeche algerien — madridi értesülése szerint Mussolini felesége Spanyolországba érkezett és Alicante-tartomány egyik városában tartózkodik

Jelentéseink a harcaterokról

Érzékeny veszteségeket okoztak a partraszállt brit erőknek Calabriában

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti arcvonal déli és középső szakaszán a szovjet csapatoknak erős támadásait elkeseredett harcokban tegnap is visszautasították. A bolsevisták ismét 160 páncélost vesztek.

Calabria-félsziget dényugati csúcsán német-olasz osztagok harcban állanak a partraszállt brit erőkkel. Az ellenség ott érzékeny veszteségeket szenvedett, különösen annál a megüszült kísérletnél, hogy a német-olasz harci előőrsök mögé kerüljen. Német vadászpilótákkal való légi harcokban az ellenség tegnap az olasz légiterben 13 négymotoros repülőgépet veszített.

Angol-északamerikai repülőerők tegnap a megszállt nyugati területeken több helységet támadtak meg, köztük Párizs több negyedét is. A polgári lakosságnak érzékeny veszteségei voltak. 12 angolszász repülőgépet lelőttek.

Az elmúlt éjszaka angol repülőgépek számos robbanó és gyújtó bombával Nagy-Berlin területét támadták meg. Egyes városnegyedekben jelentékeny károkkal keletkeztek és a lakosságnak veszteségei voltak. A légvédelmi erők a legkedvezőtlenebb időjárási viszonyok ellenére is a támadó ellenséges bombázó

gépek közül 27-et megsemmisítettek. BOMBÁKAROK TRIESTBEN ÉS BOLOGNÁBAN

Róma. (Stefani). Az az angolszász bombázó kötelék, amely csütörtökön Triest városát bombázta, több bombát dobott le. A

A német-olasz biztosító erők heves harcokra kényszerítették az angolszászokat Calabriában

Berlin. (Rador). Az angolok calabrizai partraszállásával kapcsolatban berlini katonai körökben kijelentik, hogy eddigi részletesebb jelentések nincsenek. Az eddigi látszat szerint az angolok pénék delutánig egy hadosztálynyi erőt vittek Sziciliából Reggio vidékére. Nem tudják, hogy Reggio bennfoglalták-e a hadművelet színterében, de meg lehet jósolni a hadművelet célját és kiterjedését. Így azt lehet mondani, hogy a meglepetés teljesen hiányzott, mert ilyen ellenséges hadművelet már hosszabb idő óta vártak.

Berlin. (Rador). Az angol-kanadai erőknek calabrizai partraszállásáról a következő részletek közlik: Reggio kikötőjéről északra történt partraszállás pénteken hajnalban kezdődött, mintegy 100 partraszállási járművel és öt

támadás során megrongálódott egy templom, a népiskola és egész sor lakóház. Két bomba Dante-szobrának vágódott, a Bologna elleni csütörtöki légitámadás elpusztította a Szent Filipp és Szent Jakab templomokat is.

hadihajó támogatásával. A legutóbbi jelentések szerint ezeket a hadműveleteket tisztán angol csapatok hajtották végre. A parlament uton Reggióból északra felé az angol csapatok Scilla irányában haladtak előre, de a német-olasz biztosító csapatok csakhamar heves harcokra kényszerítették őket. Más angol csapatok számos tank támogatásával Reggióból nyugati felé haladtak, de ezek is rögtön heves harcra keveredtek a német utászokkal és gránátosokkal, akik érzékeny veszteségeket okoztak nekik. Német gyorsbombázó és vadászpilóták köztelék sikeres támadásokat intéztek az angol partraszállító egységek ellen, amelyek közül sokat elsüllyesztettek, még mielőtt partot értek volna. Más súlyosan megsérült járműveket el kellett hagyniuk a bennlőknek.

A politikai arcvonal

Linkomies finn miniszterelnök az eddigi nagy áldozatok értelméről és a béke biztosításáról nyilatkozott

Helsinki. A finn országgyűlés pénteken délelőtt tíz órakor teljes ülést tartott, amelyen Linkomies miniszterelnök részletes nyilatkozatot tett a politikai helyzetről. Hangsúlyozta beszéde elején a finn katonaság törhetetlen védelmi akaratát. Ez példa volt az egész nép számára, mely a háboru által követelt áldozatokat és lemondásokat viselte. A miniszterelnök kifejezte az egész nép háláját a véderő iránt és azért a példaszerű kötelességtudásért, amelyet a háboru alatt tanúsított. Ezután részletes áttekintést nyújtott Finnország gazdasági helyzetéről, az ipari és mezőgazdasági termelésről, majd azokra a lehetőségekre utalt, amelyek a közellátásnak a jövő télen való biztosításával kapcsolatosak.

Linkomies ezután a politikai kérdésekről szólt, megvilágította Finnország védelmi harcát, nemzetközi helyzetét és a többi államhoz való viszonyát. A legfontosabb cél természetesen mindezekelőtt a biztosított béke. Ennek az előése érdekében azonban szilárdságot és nyugalmat követel a néptől. Az eddigi nagy áldozatok értelme attól függ, hogy milyen mértékben tud a finn nép a mai válságos időszakban megfontoltan és fegyelmetten eljárni. Határozott egyöntetűségre van szükség, hogy a finn nép legyőzze az elébe tornyosuló nagy nehézségeket, amelyekkel szemben megingathatatlan, kötött arcvonalba kell tömörülni. A finn nép bizonyára méltónak bizonyul azokhoz az áldozatokhoz, amelyeket a finn hadsereg a világ szeme előtt hozott — fejezte be nyilatkozatát Linkomies miniszterelnök.

Helsinki. A finn távirati iroda jelenté: A finn képviselőház pénteken

zárt ajtók mögött tartotta meg külpolitikai vitáját.

Szombaton a képviselőház rövid ülést tartott, melyen törvényeket tárgyaltak. Ezután a ház ülését októberig elnapolták.

Ma temetik Boris királyt
Szófia. (Rador). III. Boris király temetésével kapcsolatban a bolgár szinódus intézkedett, hogy szombaton délelőtt valamennyi bolgár érsek, élén Neofit érsekkel a szinódus elnökével isentiszteletet mutasson be. A vasárnapi gyászszertartást sz. prelátnak, köztük tízenegy metropolita végzi. Az elhunyt uralkodót a rilai kolostorban helyezték örök nyugalomra.

A SZOBANJE GYŰLÉSE
Szófia. (Rador). A Szobranje rendkívüli ülészaklat pénteken délelőtt fél 11 órakor nyitották meg a kormány valamennyi tagjának jelenlétében. Filoff miniszterelnök felolvasta a kormány kézirátát, amelyben bejelenté

Filoff nem járt Berchtesgadenben

Szófia. (Rador). A bolgár távirati iroda jelenté: Az egyik külföldi hírlígnökség azt a hírt terjesztette, hogy Filoff bolgár miniszterelnök legutóbb Berchtesgadenben járt. Ez a hír teljes egészében kitalálás. A bolgár távirati irodát felhatalmazták annak határozott kijelentésére, hogy Filoff miniszterelnök egy napra sem hagyta el az országot.

A SZOVJET IGENYI TART A SZICILIAI KÖZIGAZGATÁS ELLÉNŐRZÉSÉRE

Lisszaboa. (Rador). A Stefani olasz hírlígnökség jelenté: Jól tájékozott amerikai körök nyilatkozatát ismerteti egy washingtoni távirat, mely szerint Sztalin biztosítékot kért Eden brit és Hull északamerikai külügyminisztertől arra vonatkozóan, hogy Sziciliába a Szov-

jet is megbízottat küldhet és részt vehet a sziget közizgazgatásában.

MAGYAR KÖVETSEG A DAN FŐVÁROSBAN

Bucuresti. A Rador jelenté: Horthy Miklós, Magyarország kormányzója a miniszterelnök előterjesztésére hozzájárult ahhoz, hogy Kopenhágában magyar követséget állítsanak fel.

AZ USA-BAN LESZ A HARMAS ÉRTEKEZLET?

Stockholm. (Rador). A Stefani olasz hírlígnökség jelenté: Washingtonból származó hír szerint az „Egyesült nemzetek” külügyminisztereinek — Edennek, Hullnak és Molotovnak — értekezletére három héten belül sor kerül. Az értekezlet színhelye a washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államok lesz, és nem Kairó, mint tegnap jelentették.

BULGARIÁBAN BEVEZETIK A KÖZÉPEURÓPAI IDŐSZÁMITÁST. (Szófia). Október 3-án Bulgáriában bevezetik a középeurópai időszámítást. Minden órát egy órával visszazagítanak. (Rador).

JUBILÁL A BONNI EGYETEM (Berlin). A bonni egyetem októberben ünnepli fennállásának 125 éves évfordulóját. Az 1818-ban alapított egyetem a napoleoni háborúk viharos éveiben megszűnt régi választófejedelmi főiskola örökségét vette át. 6000 hallgatójával a bonni egyetem a berlini mellett a német birodalom legerősebben látogatott egyeteme volt. Könyvtára több, mint fél millió kötetből áll.

A SPANYOL LEGFŐBB HADITANACS ÜLÉSE. (Madrid). Spanyolország legfőbb haditanácsa tegnap ülést tartott. Az ülés lefolyásáról semmit nem hoztak nyilvánosságra.

HORVÁTOK HAZATÉRÉSE OLASZORSZÁGBÓL. (Róma). Egy különleges olasz-horvát bizottság megállapodásának értelmében elrendelték az arbei, gonarsi, monigói, visóbi és chiesanuovai táborokban internált valamennyi horvát hazatérését. A rendelet végrehajtása folyamataiban van. (Rador).

TANINTEZET A LAKASKULTURA ÁPOLÁSÁRA. (Berlin). A lakáskultúra ápolására alapított hannoveri tanintézet már meg is kezdte munkáját. Az intézet nemcsak szakembereket képez ki, hanem izlésüket fejleszteni kívánó laikusoknak is rendelkezésére áll.

A SVED „ESŐAGYU” (Stockholm). A lund-i mezőgazdasági főiskola kísérleteket végez nagyobb kiterjedésű területek mesteres öntözésére. Jelenleg az ez irányú munkálatokat egy úgynevezett „esőagyuvai” végzik. A készülék, amelyet villamos áram tart működésben, három hatalmas fecskendőből áll, mely vizeszerűen óriási mennyiségű vizet szór a földekre. Egy-egy fecskendő körülbelül egy hektáryi területet szór be vízzel. Mintegy három órányi időtartalom szükséges ahhoz, hogy a talajt akkora vízmennyiséggel lássa el, amekkora vízmennyiség 21 mm-es természetes csapadéknak felel meg. A szóbanforgó „esőagyú” egyelőre összesen 400 hektáryi terület öntözésére használják. Szakkörök remélik, hogy ilyen módon sikerül jő aratást biztosítani a szárazságtól veszélyeztetett területeken is.

ELLOPTAK PRIHODA VILÁGHIRŰ HEGEDŰJÉT. Pozsonyi jelentés szerint az ottani pályaudvaron ellopták Prihoda Vasa ismert hegedűművész mesterhegedűjét, amelynek értéke 25.000 német márka. Prihoda Póstyénből, ahol fürdőzött, hazatérőben volt Prága felé, amikor a tolvajlás történt.

Szeplők, pattanások, májfoltok, mitesszerek, bőrküritések, ráncok eltűnnek a GÉNIUSZ krém használatát után. Az arcból őrö, s ma tetszetős, fiatalos lesz. Géniusz-krém estei vagy nappali használatra egy tégyél 150 lej. Géniusz-puder 200 lej. Géniusz szappan 100 lesz. — Főraktár:
Dr. FÖLDES gyógyszerháza.
Arad. — A vidéki megrendeléseket postán utánvételre küldik.

Lemhatár

Nyugat bővületében

Irtá: **SZEMLER FERENC**

Mindnyájan Nyugat bővületében élünk, hiába is tagadnók. A Duna-Tisza közén megtelepedett nomád magyarság nemcsak a zsákmány kedvéért követte ki lovasseregeit nyugatra. A zsákmány persze elengedhetetlen volt, hiszen ez adott gazdagságot és életet. De a harcosokban felderengett a másik arc is, a csodálkozó és mohó, amely egyszerre akart megfürödni a magasabb élet sugarazásában. Ezt a magasabb életet magáévá is akarta tenni, haza is akarta vinni. Ezért maradt pusztaság a seregek nyomában.

Lech mezeje véresen figyelmeztette a pusztai lovasokat arra, hogy rossz a módszer és fel kell vele hagynok. De Nyugat nyugtalanító vágyát ösztöneinkben örököltük ősinktől. Későbbben vagy korábban, vasuton vagy gondolatban, mindnyájan elindulunk egyszer Nyugat felé, hogy arconkat a titokzatos fényben megfüröszsük.

A törvény alól nincs kivétel. Én is megjárta ezt az utat. Szinte szándékom és akaratom ellenére, csupán annak az ösztönös parancsának engedelmességgel, mely a költőző madarat is utnak indítja.

Gyermekkorom első tíz évét székelty világban töltöttem el. A körülöttem kialakuló mindenség határozott és minden mástól különböző színeződést nyert. Életem és sorsom másíthatatlan indítást kapott azokban a teremto hővel vajudó levekben.

De Nyugat bővületének nem lehetett féntálmí.

Utak nem tudhattam, mert pénzem sohasem volt elegendő. Mindig frissen gondoltam tehetősebb barátimra, akik olykor még Londonig is eljutottak. Másokat ösztöndíjak röpitettek világra. Én meg itthon ültem a szőn és kétségbeesésben könyvek mámorában kerestem vigasztalást. Így történt aztán, hogy amíg barátaim és ismerőseim villámvonatokon suhantak vagy harmadik osztályon döcögtek az áhított és rettegett csodák felé, én angol nyelvtant szorongattam hónom alatt és francia vers-szövegeket döngészttem vakulásig.

A magyar irodalomból is azokat válogattam magaménak, akik segítségemre lehettek e titkos utazásban. Balassit kedveltem és Csokonai, Babitsot és Tóth Árpádot. Adyt csak azért keriltem óvatosan, mert félttem a divattól.

Kétségtelenül „nyugatos”-nak számíthattam, „sznob”-nak Németh László meghatározása szerint. Francia prózairokat és angol költőket vettem mintának magam elé s a magyar irodalmat makacsul melléjük mértem. Sohasem elégedtem meg a honival csak azért, mert itthon nem akadt magasabb mérőpálcánk. Borzadtam a helyiérdéki nagyságtól, még akkor is, ha egy egész zárt vidék, vagy egy egész zárt ország irodalmi csucaiként ragyogtak is fel. Valahányszor önelégült díszerekek zengtek körül egy-egy körünkben kiemelkedő személyiséget vagy teljesítményt, halkan de rendületlenül mutattam mindig Nyugat felé, ahol kised halmocskáink és dombocskáink hátterében világosan felkéklettek a roppant hegyóriások.

Nem volt hálás szerep, hiszen a velem egykoru magyar irodalom éppen abban

Fellegek játéka

APRILY LAJOS verse

Testem esenő és beteg,
s szállának fenn a fellegek.

Vándorolnak a kék uton,
gondolkodom játékuim.

S szölok: Ha én itt élvesszek,
fellegrajban felleg leszek.

Fehér és kagylószin hajó,
magas szeleken suhanó.

Megszólítasz: Ne szállj. Maradj —
súlyos voltál, most könnyű vagy.

De nem szállok hozzád alább,
csak lebegek némán tovább.

Oszladozom, foszladozom
halványabbra változom,

fátjyolozom a kék eget,
és te csak nézel engemet

S én meg foglak tanítani,
hogyan kell szertefoszlamí.

Visszafajtott férfisírás

KACSÓ SÁNDOR verse

Mostanában annyi sokszor
Ugy sújt le rám, mint az ostor:
Mit akarsz, szegény fejed, te?
Nincs már mi a szent, berekbe.

Megáll a toll a kezemben,
Valaki ül velem szemben,
Rásandít a papirosra,
Jaj, de gunyos a mosolya.

Vénülő fa ága hegyén
Nem bugygan a rügy, te szegény;
S ha hozzá is szük virágját,
Hamar sorsa, hogy kivágják...

Meggyírődik, szét is szakad
A papiros kezem alatt...
Gyengeséget üzni daccal
Nézzünk szembe a tavasszal.

Kemény szirti, ha szíve szakad,
As aljából forrás fakad:
Visszafajtott férfisírás,
Es nekem a versetrás.

Március van kint a kertben!
De szeptember a szivedben!
Bólint felém ágon a galy...
Másként bólintott a tavaly!

Elhallgatok, nem vitázom,
Hajlotj vállat visz a lábom.
A fák alatt lucskos gyepen
Bandukolok révetegen.

Viz gyült meg a kertünk alján,
Pizkos hólé, újkre halvány
S tavasz helyett — mély verembe —
Önmagammal nézek szembe.

S megnyugszom, mert nem találok
A szivemben álnokságot,
S nem kergetek nagyon sokat,
Érdemelen babérokat.

a pillanatban fordított hátat Nyugatnak és kereste meg kapcsolatait ujfol a néppel. Ebben az időben a magára valmit is adó költő kérges-tenyerű parasztnak álcázva jelent meg a színen.

Ismét szégyenkeztem a divattal indulni. Értésem szerint én már bizonyos mértékben elkötteleztem magam — ó nem a városi emberek és a kitenyészett civilizáció mellé! Hiszen ösztöneim mindig és mindig visszahuztak gyermekkorom csodavilágába, a föld felé. De elkötteleztem magam a magas műveltség mellé. Az igény melletti ütöttem pártot és tettem hitet. Ezt az igényt nem adhattam fel semmi áron. Öserejüktől majd szétrobbanó barátaimat folyvást arra figyelmeztettem, hogy jó-jó, de azért Petőfi mégis csak Shakespearé-t fordított s habar tévedett is Beranger nagyságát illetően, azért kitilonően tudott franciául, Kortársaink közül Ilyés Gyulát emlegettem. Nem sokan figyeltek az ilyen beszédre, hiszen már csupa szeméremből sem ütöttem népi jelmezt. Egyébként én is „nyugatosnak”, azaz maradtam, téves uton bódorgónak kezdtem vélni magamat és már-már belenyugodtam a változhatatlanba. A Nyugat különben oly gyönyörű csodákat rejtegetett, hogy egyelőre pótolta minden szellemi számkivetettséget.

Mégis vissza kellett térnem. Mert előbb vagy később, de az óra mindannyiunk számára elkövetkezik egyszer.

Nem okvetlenül szükséges egy Lech-mezei veresség. Némelyeknél persze láng

és füst veszi körül azt a helyet, ahol hátat fordít Nyugatnak s a lángban és füstben felég addigi egész élete. Mások belepusztulnak a megrázkódtatásba. Nekem szerencsém volt. Eszre sem vettem és egyszerre megint idehaza találtam magamat.

Csakugyan észre sem vettem. Pár évvel ezelőtt husvét hétfőjén látogatást tettem egy városba-szakadt székel családnál. Mikor eljöttem, a szemem megváltozva pillantott a világra. Nem is megváltozva, csak visszaváltozva az a, aki valamikor voltam. Aztán verseket és cikkeket írtam és írásomban minden félszesség és fesszengés nélkül foglalt helyet a népem. Néha bosszantott az a magátólértetődés, amellyel mondánivalómból kiszorított minden egyebet és követelően érvényesítette jogait. Im-már nem szégyenkeztem, nem éreztem, hogy divatot majmolok. Egyszerűen csak magamról beszéltem és ime a népről is szólottam. Hazajöttem, haza!...

Végre megértettem a nyugati vándorokat. Magamról is. Nem szabadulhatunk Nyugat bővületétől. De egyszer eljön az idő, amikor haza kell térnünk. Így jött haza Misztófalusi Kis Miklós, így tért meg Apácai Cseri János és így jött volna haza Körösi Csoma Sándor is, ha nem Kelet, hanem Nyugat felé indul. De így térnek meg azok is, akik csak elméjükben járják Nyugat fénytől ragyogó tájait s így hozzák haza az ott gyűjtött kincseket. Mert a kincsek mindig az otthoné, a népé. A földé, amelyből véteünk.

Az értelmiség és népi műveltségünk

— Levél Kiss Bélához —
Irtá: **VITA ZSIGMOND**

Barátom, te a népi műveltséggel foglalkozol, annak erejét hirdeted és azt hiszed, hogy az egész magyar műveltség csak most van megszilárdítva, mert most kezdjük megállni a népi műveltség jelentőségét. Ezelőtt már vagy egy jó évtizeddel találkoztunk ilyen szerű felfogással. Akkoriban Debreczeni László a magyar művészetről írt és azt állította, hogy önálló magyar művészet eddig még nem is volt, csak most kezd kialakulni a népművészet segítségével és hatásával. Jól emlékszem, hogy akkor a kritika alaposan ledorongolta a Debreczeni elméletét. És pedig nem valami vaskalapos, akadémikus, idegen szellemű kritika volt az, amely a Debreczeni felfogását megcáfolta, hanem többek között éppen a Kelemen Lajosé, aki Erdélyben a legjobban ismerte multunkat, művészetünket és fejlődését is. De Kelemen Lajos a népművészetet is alaposan tanulmányozta és többek között egyik első történészi volt; aki határneveket gyűjtött és a népi településtörténettel foglalkozott.

A történelem megcáfolja a magyar művészet hagyománytalanságáról, új keletűségéről hirdetett felfogást. Hiszen ma, amikor a honfoglalás kori magyarság életét mind gazdagabban kezdik feltárni a régészeti kutatások, ismerjük már a magyarság poépas díszítő és ötvösművészetét, amíg nagyreszt már kialakulva hozott ide, mostani hazájába. De a középkori magyarság művészete nem állott meg itt. Akik látták a székesfehérvári, az esztergomi ásatásokat, az esztergomi képtartat, a budai múzeumot, csodálatul adóztunk arpadkori és renaissance-kori művészeti műveknek. Magyar művészet volt az gyökeresen, habár kezdetben a nyugateurópai stílusokhoz járt iskolába és nyugati mestereket is foglalkoztatott. A gótika egész Európában elterjedt formáinak megtalálta magyar szellemű alkalmazását és olyan önálló művészeti iskolát alakított ki, hogy annak hatása Ausztriára is átterjedt. Az arpadkori Esztergom éppúgy a magyar művészetnek egész Európából megcsodált dicsősége volt, mint a Mátyás-kori Buda vára. Vagy talán nem emlékszel a Kolozsvári testvérek híres Szent-György szobrára, amelyben annak idején, a kolozsvári egyetemi könyvtár előtt, annyi gyönyörködhetünk? Nem önmagában, egyedülálló alkotás volt, hanem egy fejlett művészetnek az eredménye. Igaz, hogy nálnak, úgy látszik, sokan már megfeledkeztek erről a régi magyar renaissance-művészetéről, mert hiszen a multkoriban Ferenczi Istvánról, mint az első magyar szobrászról olvashattam cikkeket. Hogy ki volt az első szobrászunk, azt ugyan nem tudnám megmondani, de hogy a fát művészen kifaragó pásztorok őseink a kötemplomok építésével egyidejűleg a kőfaragást is megtanulták, azt középkori templomaink ma is elég elevenen hirdetik. A magyar alkotó erő végigjárta a nyugati stílusok iskoláját és kialakította a maga sajátos látási és alkotási módját.

Vagy talán szégyen az, hogy a gótika magyar földön is otthoni talált és az esztergomi királyi palotától és a hatalmas püspöki székesegyházaktól eljutott a kicsi falusi templomokig és a falusi mesterek kezén új szint nyert?

De ne hidd, hogy csak az a magyar, ami a nyugati répektől elvlaszt és amit a nép alkotott. Maga Györfly István, kitől a néphagyományok és a népi műveltség értékeit egyült tanultuk meg becsülni, sohasem hirdette íyessmit. Hiszen ő tudta leginkább, hogy a népi

Hagyományok mennyire behálóznak egy széles kulturterületet és nemcsak külvilágunk egymástól, hanem össze is kapcsolják a nemzeteket. Az értelmiség feladata a népi hagyományok okos, időszerei felhasználása és a népi műveltség elemeivel való továbbéltetés. Ez azonban nem jelenthet elzárkózást és nem jelentheti azt, hogy a felső rétegnek magának ne lehessen műveltségteremtő szerepe és feladata. És a nyugateurópai kereszténység átvételével valóban ez a felső réteg határozta el egész későbbi művelődésünk irányát.

De ne hidd azért, hogy a nyugateurópai művelődési réteg egészen eltemette népi művelődésünket és az most tör elő első ízben. A középkori katolikus költészetnek ugyan a Nyugattól átvett, idegen szellemisége és formái vannak, de a népköltészet színei abba is be-behatolnak, látásmódját, férfias, nyers izeit pedig nyelvünk jellege határozza meg. Ne felejtsd el, hogy a nyelv könnyen magába szív ugyan idegen szavakat, kifejezésformákat, de ősi jellegét mégis megőrzi. És a nyelv határozza meg az irodalom szellemiségét és azzal együtt a nemzet gondolkodásmódját. Ezt az ősi, a népi élet kolkjában kifomált magyar nyelveit ideg-óráig merevvé és tekervényessé nyomorították a tudós szerzesetek, de még ők sem vehették el erejét és tömör keménységét. A reformációval pedig egyszerre felszabadult ismét a népi magyar nyelv és a komoly hitvitázó munkákat éppen úgy előnti üde színeivel, mint ahogy a Balassa költészetével egész költészetünk hangját évszázadokra meghatározza. És ugyanakkor az írásbeliség megjelenésével a Tindó dallamai új fejezetet indítják meg az ősi magyar zenekultúrának. Ezt az újabb fejezetet a XVIII. század derekáján csak házagos adatokból ismerjük, ez azonban nem jelenti azt, hogy időközben zenei izlésünk és alkotó erőnk egészen elnémult volna és a magyar zene kialakulásának mozzanatait, az ősi népi elemek és a nyugati stílusok egymásra hatásának, összeolvadásának törvényeit és útját ma még alig ismerjük, de azt azért világosan látjuk, hogy minden nyugati stílus hatás ellenére is a népi élethez való közelség adja meg egész irodalmunk sajátos jellegét. A Bornemisza Péter tanításában, a Pázmány Péter prédikációjában, a Miklós Kelemen leveleiben éppúgy egyensúlyban, összhangban volt a népi látás és kifejezési mód az irok európai műveltségével és tanultságával, mint legnagyobb költőinknél. De ebben az időben a nyelvújítás és a nagyvárosi polgárság kialakulása előtt, még nem is volt meg az a roppant hasadás a népi és az „uri” műveltség között, mint ma. Mind a kétó még közös hagyományos elemeken nyugodott, amelyek a nemzet egész testét átölelték. Példa erre a kuruc-költészet, amely az egyházi énekköltészetből sarjadt ki és papok, irasudó költők munkáiból indult ki. De a súlyos időkben nagyjában egységessé váló nemzeti életforma közös arszét teremtett, amely a nemzet egészét elöntötte és összefogta.

Sokat beszélhetnék még arról, hogy a népi műveltség hogyan ömlött bele egész művelődésünk fejlődésébe és hogy értelmiségünk a Nyugaton kiművelt tudásával hogyan épített tovább a nemzet hagyományos, ősi kultúrájára. Gondolj csak Szabó Dezsőre, aki a magyar irodalom fejlődésében mindenütt a magyar népballada formáit és a magyar paraszt arcát látja. Azt jelenti ez, hogy értelmiségünk igazi kifejezője, az irok, mindig a nép közlésében éltek és az egész nemzet életét, egészséges látásmódját fejezték ki. Ezért őrizte meg irodalmunk széles kitarulást, szemléletet és a férfias, kemény, harcoss jellegét. Ha az értelmiség a hagyományokhoz állva ma is így látja el a maga feladatát, akkor ma is lehet műveltségteremtő és irányt adhat a nemzetnek. Ezt várjuk tőle.

Szept. 6, hétfő:
Róm. kat.: Ida.
Prot.: Zakariás
Ort.: Mihály

Napkefe: 5 óra 24 p.
Napny.: 18 óra 32 p.
A nappal hossza:
13 óra és 7 perc

A Déli Hirlap megjelenik minden nap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timișoara-Temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Brătianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetéseket, hirdetések és felszólalások Beclama hirdető-irodájában, Mefianu-utca 6. Telefon: 17-11.

Ezer szobor

Jelentések szerint a milánói Dómnak mind az ezer szobrát elpusztította egy bombatámadás. Tudjuk, hogy maga a Dóm is, ez a kőbe álmódott legszebb csipkéje a világnak, súlyosan megsérült. A képek mutatják a sérüléseket, a szétrombolt szobrokat, az ember pedig... Az ember idegállapota és művészi érzékenysége szerint könnyezik, sóhajt, vagy felindul, szavakkal méltatlankodik. Mindezen nem változtat, hogy az ezer szobor mincse és nem is lesz többé soha. Mert bizonyos, hogy a megnyugodott emberiség még sok szobrot fog alkotni, lesznek majd nagy művészek, akik folytatják az örök és soha be nem fejezhető munkáját, a rendeltetésnek, — de ezek a szobrok mindig hiányozni fognak. Ez a háború!... — mondja a semmin sem csodálkozó, — igen ez, és sok más minden, de az ezer szobornál még is meg kell állni. És gondolni fognak rájuk akkor is, amikor majd boldogságra, békéje és nyugalma lesz a világnak, mert valami kiesett az örökkévalóságából. Ezer művész kőbe, fába vésett álma, de nemcsak ez, a korszakok illata, színe, lelke, melyek legközelebbi létrejöttek a remekművek. Valamint mondtak ezek a szobrok az embernek, túl a művelészet, hiten, s ez a fénylő zengés, mely az ember önmaga fölé emelkedését szolozmázza, hirtelen a sötétségbe zuhant. A kortárs, a szemtanú, aki megérti az ilyen alkotások hangját, mit mondhat?... Kemény időben keménynek kell lennie a szívnek is: „Amióta sűrűbb lett az átok, sokkal szárazabb szemekkel látok” — írta a költő. Nehéz ehhez igazodni, homály fut a szememre, amint nézem a képen a szobrok törmelkeit. Nem látom őket, a valóságban és nem láthatja őket senki többé, bizonyos, hogy szegényebb lett a világ. Alkarmilyen gazdag is lesz majd.

BABUCZAY GYÖRGY

— Cukorosztás Timișoara-Temesvárott szeptember 10-én kezdődik. Timișoara-Temesvár város közmezei szolgálatára közli, hogy szeptember 10-én, pénteken kezdődik a szeptemberre szóló cukor szétosztása. Ezért minden kereskedő legkésőbb szeptember 9-ig vegye át a nagykereskedőtől a megfelelő cukormennyiséget. Keresztény fogyasztók személyenként 550 gramm cukrot kapnak. Ebből a mennyiségbe a tavalyi augusztusi fejadag utolsó részletét is beszámították. Zsidó fogyasztók a zsidó hitközség útján fejenként 100 gramm cukrot kapnak, az átvonalozott cukorjegy ellenében. Ezúttal az új élelmiszerjegykönyvecské 2. számú cukorjegye érvényes. Mindenki attól a kereskedőtől vásárolja meg a cukrot, akinél beiratkozott. Közli a közlélmiszeri szolgálat azt is, hogy intézményeknek, kórházaknak, vendéglőknek és bodegáknak akkor oszthatnak majd cukrot, amikor a közlélmiszeri államtitkárság erre vonatkozó rendelete megérkezik.

(*) Ügyvédi hír. Hampel Sándor ügyvéd visszajért, ismét fogad, Arad, Cloșca-utca 12.

Szörmeárúk nagy választékban
STAR Minda & Co. cégnél
ARAD, Eminescu-utca 14.

— Városi vezetőség és a sajtó. Dobosan Ioan dr. újonnan kinevezett timișoara-Temesvári főpolgármester szombaton délbén fogadta a sajtó képviselőit. A főpolgármester, a városi hatóság és a sajtó megértő együttműködésének szükségességéről szölt, azzal a megjegyzéssel, hogy a tárgyilagos kritikák mindenkor szívesen fogadják. A sajtó képviselői nevében Miu-Lerca Constantin, a Dacia igazgatója válaszolt a főpolgármester szavaira.

— Üresedésben levő tanítói állás. Az arad-megyei Ghioroc-Györök községben levő református iskolában, amely más vallású tanulókat is befogad, az üresedésben levő tanítói állásra képesített egyén pályázhat. Az állás azonnal elfoglalandó.

— Eltűnt kisfiú. Mátó Mátyás timișeni-sági születésű kilenc esztendőes szöke fiúcska egy hét előtt eltűnt nagyanyjának Timișoara-Temesvár II. kerületi O. Iosif-utca 50. szám alatt levő lakásáról. Aggódo nagyanyja kéri mindazokat, akik a gyermekről vaimit tudnak, hogy sürgősen értesítsék.

EGHY GHYSSA
ARAD, Regina Maria-körút 24. Távbeszélő 12-28. Torna, szöpp, akrobátika, művészeti tánciskola. Szakszerű kisgyermekoktatás egész délelőttre.

— Légvédelmi rendelkezések. Timișoara-Temesvár város légvédelmi hivatala a város lakosságának tudomására hozza, hogy szigorúan be kell tartani a következő intézkedéseket: ami az elsötétítést illeti, minden külső és belső világítást el kell sötétíteni úgy, hogy egyetlen fényugár se látszódjék, amely az ellenséges repülőök számára megfigyelési támaszpontot képezhetne. Az óvóhelyre való vonulást illetően amint a riadó felhangzik, a lakosság az óvóhelyre vonul. Akiiket az utcán ér a riadó, a legközelebbi óvóhelyre vagy védőárókba mennek. Aki a lakásról vonulnak el, mielőtt az óvóhelyre indulnak, leoltják a lámpákat, eloltják a kályhában a tüzet, elzárják a vízvezetékét és kinyitják az ablakokat. A lakosság az óvóhelyre befejezésének jelzéseig az óvóhelyeken kell maradnia. Minden ingatlan tulajdonosnak legyen gondja rá, hogy szervezett légvédelmi készütség álljon rendelkezésére, amely arra ügyel, hogy az ingatlan lakói az óvóhelyeken tartózkodjanak, továbbá az ellenséges repülőök bombái okozta esetleges tüzelésről, valamint a szükséges első segélynyújtásról is gondoskodik. Az ellenséges repülőökről ledobott és fel nem robbant bombákra vagy más tárgyakra jelzéssel kell figyelmeztetni a lakosokat, nehogy ezeket megközelítsék. Ilyen eseteket a legközelebbi tüzoltó-állomásnak kell jelenteni. Azoknak az ingatlan tulajdonosoknak, akik ezideig nem készítették óvóhelyet valamennyi lakójuk számára, gondoskodniök kell róla, hogy a lehető legrövidebb idő alatt a pincéit ilyen óvóhelyé alakítsák át, vagy védőárkokat készítsenek. A légvédelmi készütségeket a gyujtóbombák oltásához és az első segélynyújtáshoz szükséges felszereléssel kell ellátni.

— KORAI, SZIGORU TEL VÁRHATÓ? Isztanbul. A Transkontinent Press jelenti: Isztanbul feletti hatalmas gölya-csoporthoz vonulnak át déli irányba. Törökországban új korai gölya-vonulást még sohasem figyeltek meg s ebből arra következtetnek, hogy az idei tél nagyon korán beáll és rendkívül szögoru lesz.

Zarándoklat Radna-Máriaradnára

A szeptember 8-iki Kísasszony napjára Timișoara-Temesvárról gyalogzarándoklat és különvonat indul Radna-Máriaradnára. A gyalogzarándoklat szeptember 6-án reggel indul. A hívek reggel fél 5 órakor gyülekeznek az egyes plébánia-templomokban, ahonnan 5 órára a székesgyházba mennek. Itt 5 órakor közös szentmise lesz, majd a zarándoklat elindul Radnára. A gyalogzarándoklat az egyes plébániákra jelentkezik, hogy nevéket és személyazonosságát igazolványuk számát jegyzékbe vegyék. A különvonat szeptember 8-án reggel 5 órakor indul a jöszetvárosi állomásról. A zarándoklat a gyárvárosi állomáson is megáll, és Radnáról este fél 7 órakor indul vissza Timișoara-Temesvárra. A jegy ára odaviszra 330 lej. Jegy vásárolható a plébánia-hivatalban, azonkívül a „Missió”-üzletben (I. ker.), a Hangya-üzletben (II. ker.), valamint a „Compass”-nál (IV. ker.). A különvonatra szeptember 7-én, kedden délig lehet jelentkezni az említett helyeken, ahol az utasok nevéit és pirosigazolványának a számát jegyzékbe foglalják.

— Szeptember 15-ig hosszabbították meg a zóna-engedély iránti kérvények benyújtásának határidejét. A timișoara-Temesvári helyőrségi parancsnokság az érdekeltek tudomására hozza, hogy a zóna-engedélyek iránti kérvények benyújtásának határidejét szeptember 15-ig meghosszabbították. A közlemény megjegyzi, hogy ezen a napon túl nem fogadnak el kérelmet a zóna-engedély megadására.

— Halálos baleset a csepélsőnél. Benecul de Sus-Felsőbenecsek bányási községben Handl János 53 éves csepélőgéptulajdonos a traktor alá került. Életveszélyes sérüléseket szenvedett és néhány óra múlva meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy véletlen baleset áldozata lett.

(*) Értesítés. Herskovits Angusza szögoraművész, államlag képesített okleveles zongoratanár, szeptember 15-én megkezdő tanítását, kezdők és haladók részére. Előkészítő akadémiai vizsgákra és tantájjal angol fajtát. Jelentkezni lehet szeptember 12-től. Timișoara, III., Domnita Balasa-utca 10, d. u. 3-5-ig.

— Mozik műsora. Szeptember 5, vasárnap és szeptember 6, hétfő: Arad: Arad, „A szív mindig fiatal” (Enő Jannings, Maria Landrock, Viktor de Kowa), Corso: „Egy leány a kikötőben” (Amedeo Nazzari, Doris Duranti, Forum: „A féltékenységek parazsa” (Eria Cantiani, Frederico Benfer, Jan de Landa), Uracia: „Sancta Maria” (Amedeo Nazzari, Conchita Montenegro). — Timișoara-Temesvár: Arad: Apollo: „A nagy szerelem” (Zarah Leander, Victor Staal, Grete Weiser), Atlantik: „Styx kapitány” (Viktor de Kowa, Margit Symo), Capitol: „Rád bízom a feleségem” Corso: „A szép ismeretlen” (Laura Solari, Antonio Centa, Sergio Tofano, Luigi Cimara), Thalia: „A vörös vihar” (Aino Taube, Oke Ohberg. — Fratelia-Uj-kisoda: Fratelia: „Ember-sors” (Gisela Uhlen, Heinrich Georg), Roky: „A balszerencsés pilóta” (Heinz Rühmann).

— Ügyeletos gyögyosztárak. Szeptember 5, vasárnap: Arad: Dick (Marasesti-utca 1), Kárpáti (a villamos állomással szemben). — Timișoara-Temesvár: Belváros: Irigalmasok (Sft. Ioan-utca 5), Gyárváros: Jahner Rudolf (Daciilor-utca 3), Erzsébetváros: Cristea (Lahovary-tér 1), Jöszetváros: Csillag (Dragalina-tér 9), Mehala: Chioreanu (Cloșca-utca 3). — Fratelia-Uj-kisoda: Panajoth. — Freidort-Szabadfalva: Bonomi. — Szeptember 6, hétfő: Brasov-Brasó: Picu (Regele Mihai-utca 20). — Sibiu-Nagyszöben: dr. Binder (Reisper-utca 9, telefon 244).

Megbízásból keresünk jó állapotban lévő **pézsma-hát-bundát**, férfilibélés céljaira.
STAR, Minda & Co., Arad, Eminescu-utca 14. szám.

Kereskedelmi vállalat keres román, német és magyar nyelvet teljesen bírő **levelezőnt**
ki az irodai munkákban is járatos. Cim: ROCSIN VASILE & Co. Timișoara IV., Strada Brătianu No. 23.

Glattfelder Gyula érsek temetése

Glattfelder Gyula dr. érsek koporsóját csütörtökön vitték Szegedre. A Fogadalmi templomban a koporsót felavatalozták. Pénteken délelőtt Grösz József dr. kalocsai érsek gyászmisét mondott, majd beszentelte az alhunyt érsek földi maradványait. A temetési szertartás után Glattfelder Gyula dr. érseket a templom sírboltjában helyezték örök nyugalomra.

A temetés napján Timisoara-Temesvárott a római katolikus püspöki székesegyházban Pacha Agoston dr. püspök gyászmisét tartott az egykori csanádi püspök lelki üdvéért.

Felhívás a tartalékos tisztokhoz és altisztekhez. A timisoarai-temesvári hadkiegészítő parancsnokság közli: Mindazok a mozgósítható tartalékos tisztok és altisztek, bármilyen egységhez is tartozzanak, akik jelenleg a város területén tartózkodnak és ezidő szerint nincsenek bevonulva, összes irataikkal szeptember 8-án reggeli 8 óráig jelentkezzenek a hadkiegészítő parancsnokságnál. Irataik felülvizsgálása céljából. Mindazok, akik a jelzett időig nem jelentkeznek, hadbírság elé kerülnek.

Felvételi vizsgák a római katolikus inasiskolába. A timisoarai-temesvári római katolikus inasiskolába a felvételi vizsgákat szeptember 6-án, délután 4 órakor tartják a gyárvárosi Bontilutca 7. szám alatt lévő katolikus ifjúsági otthonban.

Milyen élelmiszerjegyek érvényesek. Timisoara-Temesvár város közlekedési szolgálatára közli, hogy a szeptember 7-től 13-ig terjedő héten a következő élelmiszerjegyek érvényesek: A kenyér vásárlására az 57., 58., 59., 60., 61., 62. és 63. számú kenyérjegy — egy-egy jegy ellenében 300 gramm kenyér jár. Hús vásárlására a 19. és 20. számú húsjegy, zsír vásárlására pedig szeptemberre a 3. számú zsírjegy érvényes. A kukoricaliszt vásárlása szabad. Cukor vásárlására a 2. számú cukorjegy érvényes.

SPORT

Atlétikai világcusцерdmények — idei legjobb európai teljesítmények

Az atlétikát szerető olvasóink az idén elestek az események követésének élvezetétől. Ezt a hiányt némileg pótolandó leközzöljük most a legújabb világcuscerdmény-lista mellett az idei legjobb európai atlétikai teljesítményeket úgy, hogy minden számban az első eredmény a világcuscer, míg a második eredmény az idei legjobb európai eredményt jelenti. Ime:

- 100 m: 10.2 Owens USA, 10.4 Strandberg (svéd) és Osendrap (holland). 200 m: 20.2 Davis USA, 21.6 Osendrap (holland). 400 m: 46.0 Harbig (német) és Klemmer USA, 47.5 Ljunggren (svéd). 800 m: 1:46.6 Harbig (német). 1:49.9 Siljeki (svéd). 1500 m: 3:45.0 A. Andersson (svéd), 3:45.0 Andersson (svéd). 5000 m: 13:58.2 Hägg (svéd), 14:22.3 Durkfeldt (svéd). 10.000 m: 29:52.6 Mäki (finn), 30:16.0 Szilágyi (magyar). 110 gát: 13.7 Towns USA, 14.3 Lidman (svéd). 400 gát: 50.6 Hardin USA, 53.3 Jensen (dán). 3000 akadály: 9:03.8 Iso Hollo (finn), 9:09.2 Elmseder (svéd). Magasugrás: 211 Steers USA, 198 Nacke (német). Távolugrás: 813 Owens USA, 750 Bour (német).

Amint látható az idén egy világcuscerdményt javítottak Európában, mégpedig az 1500 méteren, ahol A. Andersson honfitársának és vetélytársának Häggnek távollétében, amíg az Amerikában portyázott, lecsipett tovább néhány tizedmásodpercet.

A Chinezul-CAMT ifjúsági játékosainak figyelmébe. Az ifjúsági csapat mai barátságos mérkőzése elmarad ezért az ifjúsági játékosok is jelenjenek meg félháromkor délután a Banatul pályán, ahol a Banatul elleni barátságos mérkőzésen a legtöbben szóhoz jutnak.

Emelték a liceumokba felvehető növendékek számát

Az I—IV. osztályba 55, a V—VIII. osztályba 50 tanuló lehet beírni. — A katonai szolgálat előtt álló, ismétlésre utasított nyolcadikosok újabb vizsgára állhatnak. — Szeptember 15-én kezdődik a katonai előképzős év.

Bucuresti. A nemzetművelési minisztérium közli, hogy a liceumok nyolcadik osztályu tanulói, akiket egyetlen tárgyból utasítottak osztályismétlésre a javítóvizsgálatok során s katonai szolgálat előtt állanak, újból vizsgára állhatnak. A vizsgázató bizottság tagjai az iskola igazgatója, a szaktanár és egy rokontárgy tanára. Mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsgának szeptember 5-ig be kell fejeződnie. Azok a növendékek, akiknek a vizsga sikerült, jelentkezzenek a legközelebbi érettségi bizottság

előtt. Az érettségi vizsga szeptember 6-án kezdődik.

A minisztérium másik fontos rendelkezéssel megengedte, hogy a liceumok I—IV. osztályába 55 tanuló, V—VIII. osztályába pedig 50 tanuló vegyenek fel osztályonként. (Rador).

X

Bucuresti. Az iskolán kívüli nevelés államtitkársága a következőket hozza az érdekeltek tudomására:

A katonai előképzős és iskolán kívüli nevelés szeptember 15-én veszi újabb kezdetét. Az első összejövetel szeptem-

ber 19-én, vasárnap lesz.

Az államtitkárság figyelmezteti a katonai előképzésre és iskolán kívüli nevelésre kötelezett fiúkat és leányokat szüleik, munkaadóját és gazdáját, hogy szeptember 15-ig az ifjakat irassák be.

Az 1943 december 31-én 17. évtelkebe töltő ifjakat a lakhelyükhöz legközelebb eső katonai előképzős alközpontban (subcentru), míg a 12—17 és közötti fiúkat és 12—20 év közötti leányokat, akik nem járnak állami vagy felekezeti iskolába, a lakhelyükhöz legközelebb eső iskolán kívüli nevelés alközpontjában kell beírni.

Az államtitkárság hangsúlyozza, hogy azokat, akik nem tesznek eleget a közzétett rendelkezéseinek, megbírságot, a katonai előképzésre kötelezett ifjakat pedig három évi katonai szolgálatra osztják be. (Rador).

Kisfaludy Károly

1788—1830

Fordít irodalmunk irányán: a romantizmusnak nyit utat. Élete is romantikus, hányt-vetett, kalandos, sokoldalú, megfürödve „az élet hajzában”. A legalkalmasabb tehetségénél fogva is arra, hogy új források vizét ömlésze irodalmunkba és nemzeti életünkbe. Végleg felülkerekedik általa a nemzeti, az egyéni és a népies elem. A képzetet a multba száll a jelen biztatására. Az új szellem szélesebb rétegeket emel föl az irodalmi érdeklődés körébe. Az irodalom vizét szét az új szellemét és hatja át a megújulásra vágyó nemzetet. Megint bizonyítjuk Európához való tartozásunkat, a nyugati (német) romantizmus átvételével. An ezt az irányt is a magunk lelki alkatahoz idonítjuk.

Tizenhat évnyi külsőség és tíz testvér van a két költő Kisfaludy között. Kisfaludy Károly élete édesanyja halálába kerül. Atyja ezért rossz szívet van iránta. Az apa amig is föltöte szigorú. A család legkisebb sarja anyátlanul, magára hagyottan nevelkedik. Teréz néne pótlóga, az édesanya szeretetét. A fiu dacos, fegyelmetlen. A győri gimnáziumban is ilyen. Tanulás helyett inkább kószál. Ezért az apa katonának adja. A tizenhat éves újonc Itáliába kerül, onnan a Szerémségbe, majd Bajországra. Kitűnően verekszik a napoleoni háborúkban. Kitüntetik, főhadnaggyá lép elő. De művész akar lenni. Festő, vagy mint bátyja, költő. Kilép a katonai szolgálatból, e mat. atya kitagadja. Nagykorúságú Teréz néneje talál otthont. Anyai jussát kivéve, egykettőre a pénz nyakára hág. Utána kalandos utra indul Itáliába, hogy festővé képezze ki magát. Sok hályattatás és nélkülözés után, egy év múlva. hazatér. Pesten telepszik meg 1817-ben. Két évi nyomorgás után találja meg a neki való feladatokat.

1819-ben előadják A tatárok Magyarországon című vízei játékát. Ettől kezdve a költő dicsőség és az anyagi biztonság nem marad el mellette. Egyre-másra jelennek meg szomorú- és vigjátékai. Gaál György barátja, nemetre fordítja néhány szindarbját s a német kritika és közönség is szívesen fogadja műveit. Hire-neve rohamosan nő. 1822-ben indítja meg az Aurora-t. E folyóirat köré csoportosulnak az ifjú tehetségek, és a folyóirat összetborozza végre, az olvasók csapatait. Lassan az Aurora köré emelkedik irodalmi vezérségre, Kazinczy helyét Kisfaludy Károly foglalja el. Széphalom helyét Pest. A költő utolsó éveit szépek. Atyja kibékül vele. Az ifjú írók vezérlőként cserülnek és szeretik. Segít is szívesen, akin és amint csak tud. Megismerkedik Széchenyivel, akinnek eszméiért lelkesedik. Széchenyi öreá

akarja bizni politikai naplójának, a Jelenkor-nak a szerkesztését. Az Akadémia megválasztja a nyelvudományi osztály rendes tagjává. Ez a jó hír már a halálos ágyon ér. Itanya' tudásaiban és nélkülözésekben szerelt tudósa, amelyet a pihenéstelen, éjt-napot összetevő munka csak sulyosított, az egész nemzet mély fájdalomra gyúri le a 42 éves költőt. Ő az első magyar író, aki nemzeti temetést kap. Nevének és irodalmi irányának megőrzésére alakul meg legelőször irodalmi társaságunk: a Kisfaludy-Társaság (1836).

Lírájában benne van bátyja és Kazinczy hatása, általában a német utánzóság. Hazafias előlái ma is meghatók. Itáliában „sötét olajfák illatos hűsében ül bus vándorként kedves hazája tün fel képzeteiben”. Hexameterben írt Mohács-a legnagyobb nemzeti katasztrófánk méltó siratása. („Hős vertől piroslt gyászvár, sőt újva kőszontlek”), de a törhetetlen remény kifejezése is. Több sora a műveltség, a vérebe felszívódva, halhatatlan. Több sora festő ecsetjére méltó drámai kép. Legismertebb dala: Szülőföldem szép határa, meglátlak-e valahára? Legújabb dala, Rákosi szántó a török alatt, még mindig várja, hogy a magyar paraszt is megértse. 134 lírai költeménye van nagy a hang változatossága. Ott a legjobb, ahol leginkább tudja megközelíteni a népdalok lelkét.

Az epikában is jelentőset alkot ugyan csak német hatására. (Bünger, Goethe), Tovább fejleszti a balladát (Az álmatlan király, Zuárd). A skót balladák hatása is elártható. Így készült: joi sikerült Eprészleány. A történeti novelláknál (Tihamér) sokkal jobban vig elbeszél-

sei. Tollagi Jónás a jeles alkotás. Ez az első humorosan vélségűs rajza a fővárosi élet bonyodalmaiba kerülő falusi nemesnek. Sulyosi Simon-ja is ilyen. „A későbbi dzsentrinek ez az elődje mostont be irodalmunkba, melyet száz esztendeig nem fog látni senki, ugyanis mint saját osztályát megfigyelő író, úgyis mint a mindenre szu magyar olvasóközönség legérdekesebb regénytárgya.

A kor drámai költészetének egész dicsősége Kisfaludy Károlyé. Bécsben nemcsak a Sturm es Drang cszeméi szíve lelkesen magáta a lovagiaság és becsület kultuszát az emberi jogok védelmét, a szegénységért való küllést, a bün üldözését, hanem meglesi a szini hatás titkát is. Első drámai munkája is, a Tatárok (1819) haldár régebbi szindarbjainkhoz képest. Rbben a „hazai költeményben”-ben magyar és tatár lovagok egyforma hévvel szavaltak a hazáról, a hősi harcról és a szerelemről. A régi dicsőség emlegetése, az üde és lelkes hang tapsra ragadja a nézőket, de még inkább a gyorsütemű cselekmény, az ügyes jelenetelés, a régebbi unalom helyett az elevenség. A költő felbuzdul a Tatárok nagy sikerén: négy nap alatt írja meg Ilkát, 14 nap alatt Stibor vajdát. Kotzebue, Schiller és Shakespearre lelke ott van drámáiban, de a magyar lélek is, és nem a hü korfestést, jellemrajzolat, lelki indítékokat keresi a közönség hanem tudaradó örömmel veti bele magát a mozgalmas, szines, rokon-szenves cselekmény és kibonyolítás élvezésébe. Legjobb szomorujátéka: Iréne. Első vigjátéka: A kérő, legsikerültebb a: Csallódások, 31 szimlív van. Ezekkel teszi a szimnadot nálunk nem a világot de a nemzeti művelődést jelentő foglalkatá ahonnan a mecsokasodott nézők nem isalommal és akarattal veszik át az újabb idők nemzeti szellemét. (—)

Szülőföldem...

KISFALUDY KÁROLY verse

Szülőföldem szép határa; Meglátlak-e valahára? A hol állok, a hol megyek, Mindenütt csak feléd nézek.

De azok nem vigasztalnak, Bus szívemmel árván hagynak. Árván élek bus szívemmel, Mint a fű, mely a sziklán kel.

Ha madár jön, tőle kérdem: Virulsz-e még szülőföldem? Azt kérdezem a felhőkütl, Azt a süttögő szellőkütl.

Kísded hajlék hol születtem, Hej, tőled be távol estem! Távol estem mint a levél, Melyet elkap a forgó-szél.

VAS BORISKA
A tanítás szeptember 15-én kezd. Irodai, akrobatika, színp. egyéni kiképzés.
Beltákos: Arad, Regele Ferdinand-köut 6.

Képzős és előképzős te nevelési tanárképző ötké részére
EGY GHYSSA
Irodai- és művészi tanácskölajában
Aradon, Regina Maria-köut 24. szám.
I. ábr sz 16.

Rádión

SZEPTEMBER 7. KELD.

București: 6.55 Hírek, reggeli zene. 12.45 Hírek. 13. Román-olasz bajtársi óra. 13.50 Hírek németül. 14. Hírek. 14.30 Sebesültek szórakoztató órája. 15.40 Katonák üzennek. 16.40 Hírek oroszul. 17. Erdélyi zene. 18. Olaszország órája. 19. Hírek németül. 19.40 Közlemények. 19.45 Hírek. 20. Rádiózenekar. 20.40 Előadás. 21. Szimfonikus hangverseny. 22. Hírek, sport. 22.20 Szórakoztató zene.
Budapest: 1. 6.25 Torna, zene, hírek, néne, 10. Hírek, 10.15 Fuvózene. 11.15 Vonós négyes. 11.40 Diva. 12.10 Zenekar. 12.40 Hírek. 14. Táncczene. 14.30 Hírek. 15. Szalózenekar. 15.45 Gyermekdelután. 17. Énekek. 18. Kortársak. 18.20 Dalok. 18.50 Hírek. 19. Bucsuversek. 20.05 Elbeszélés. 20.30 Szimfonikus zene. 21.40 Hírek. 22.20 Cigányzene. 22.50 Táncczene. 23.45 Hírek.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁR: Szavanként 6 lej, vastag nyomás 8 lej, (de a legkisebb hirdetés 60 lej, 15 szóig). Jelszóval ellátva (jeligés vagy cím a kiadóhivatalban) 30 lejjel drágább.
ALLÁST KERESŐKNEK 10 szóig 40 lej, minden további szó 3 lej. Jeligés és cím a kiadóban 30 lejjel drágább.
APRÓHIRDETÉS vasárnap: 15 szóig 30 lej. A hirdetések esetleges meg nem jelenéséért kiadóhivatalunk nem vállal felelősséget.
SZÖVEGOLDALON: 1. Hivatásos (szakmai) hirdetések (orvosok ügyvédek, stb.) legfeljebb 4 sor kimerítésben 350 lej. Minden további sor 70 lej. 2. Családi események, eljegyzések, esküvők, legfeljebb 4 sorban 250 lej, minden további sor 70 lej.
KERETES HIRDETÉSEK: Hirdetési oldalon mm-ként 8 lej. Szövegoldal mm-ként 16 lej.
KÖZGAZDASÁGI HÍREK: Bank, vállalat, szövetkezet, stb. szövegoldal 100 lej soronként, a legkisebb hír 500 lej.
GYASZJELENTÉSEK, közösnetnyilvántások: 30 szóig 300 lej, minden további szó 8 lej. Legkisebb hír 300 lej.
NECY középiskolát végzett leány elhelyezkednék mint kezdő komoly állásban. Ajánlatokat „Kezdő” jelígre a timisoarai kiadóba kér. (7043)
ELADÓ furnirozott doboz ruhaszállításra és irattáska. Timisoara II., Traian-tér 2. Az udvarban, a 10 ajtó. (7042)
JÓL főző mindenest szakácsnő állást keres. Cím: Timisoara I., Solcher-u. 5. (7040)
KESZRUHAÜZLETI (konfekciós) szabót házi munkára (Sitzschneider), kis és nagy munkára keresnek. „Fregoli” Fuchs Sándor, Timisoara IV., Carol-körút. A Mária-szoborral szemben. (7039)
80-AS GYERMEKCIPO, 36-os női cipők, ruták eladók. Timisoara, Domnita Balasa-utca 10. (7035)
Textilutazók! Keresünk a Bácság és Erdély részére jól ismert utazót szakavatott akik sebhe v-égek-tislátogaja Ajánlatokat „Ja a ék” jelígre a timisoarai kiadóhivatalba kérnek.
SZAVATOLTAN tisztá, világos 2 ágy sodronybetéttel és 2 éjjeli szekrény, ugyszintén fehér ág, toalet-tükör és éjjeli szekrény, kifogástalan állapotban, olcsón eladó. Timisoara II., Balasa-utca 15 szám. (7037)
DARALÓMALOM 15 lóerős, teljes felszereléssel eladó. Konyak, Güllvez (7036)
FEHERNEMÜ-JAVÍTÁST vállalat. Cím: Bányé Timisoara III., Domasneanu-utca 20. (7034)

Timisoarai lemesvári **CORSO-MOZI** előadások 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 38-95
Örökzép Venecia, örök szerelem, Detektiv-film izgalma:
A szép ismeretlen
LAURA SOLARI és Antonio Centa — Scenário Tofano — Luigi Cimara.

IRÓASZTALT uriszobába, korszerűt, veszer. Ajánlatokat d. e. 8-11-ig közzéjék Timisoara, távbeszélő 10-93. (7035)
KERESEK nőtlen gazdasági cselédet azonnali beképésre. Schmidt Emil, Timisoara, Chişoda vezhe, pusata. (7032)
ELADÓ több különböző nagyságu deszkakaláda Erdéklődni Timisoara, Sft. Dimitrie-tér, 4. D. u. 2-4 között. (7028)
LÓTRÁGYA ingyen kapható Német-szkivizgyár Timisoara II., Grivitei-sor 12. (7029)
TARTÓZKODÓ, egyszerű, rendes aszszonyt (házaspárt) keresek kis lakás ellenében, ki a háztartást ellátna és szükség esetén beteg mellett is lenne. Cím a timisoarai kiadóban. (7031)

URILEANY gyermek mellett állást vállalna. Ugyanott hársnyastoppolást vállalnak. Timisoara, Wilhelm Mühle-utca 12., 4. ajtó. (7027)
KERESEK gyermekkisasszonyt, csak délutánra. Jelentkezni d. e. 8-11, d. u. 3-7-ig. Timisoara I., Lunovici-u. 5., II. em. 9. (7026)
A miniszterleg engedélyezett kereskedelmi szaktanfolyamon a beiratások folyamában vannak. Vezető: SZENTIRMAI IVOR felső kereskedelmi iskolai ny. tanár. Cím: Timisoara I. Bulevardul Regele Mihai 8, III. em.

TÖBB évi ügyvédi irodai gyakorlattal rendelkezem. Elhelyezkednék rendes irodában. Lehetne félnapra is. Ajánlatokat „Pontos” jelígre a timisoarai kiadóba kérek. (7025)
KELETI összekötő perzsaszönyeg eladó. Erdéklődni 11-12-ig. Timisoara I., Eugen de Savoya-utca 13., 11. ajtó. (7024)
VARRÓNÖKET, csakis elsőrendűeket, azonnal felfogadok. Redlinger-dívat-szalon, Timisoara I., Luthert-tér 1., II. emelet. (7022)

KERESEK azonnalra mindenest. Timisoara I., Diaconovici Loga-körút 10., 2. ajtó. (7023)
PERZSABUNDA, választékos fekete koztium, selyemruhák, 38-as női cipők eladók Timisoara III., Odobescu-utca 31. Felső csengő. (7019)
ELADÓ majdnem új állapotban levő, középárműre való szürke koztium. Timisoara II., Anton Pan-u. 1., I. em. 2. (7018)

ÁGY, paplan, háomrészes matrác és különféle holmik eladók. Timisoara II., Mircea cel Mare-sor 10. A strand mellett. (7017)
BUTOROZOTT szobát keresek konyha-használattal. Ajánlatokat „Rendes” jelígre a timisoarai kiadóba kérek. (7016)

ELADÓ 2 majdnem új fűző, Singer-szabógép. 3-ajtós szekrény, 2 ágy, két éjjeliszekrény, francia ágy, ágyvetét és íróasztal. Kovács, Timisoara II., Bon-tilla-utca 8. (7015)

KERESZTENY család keres sürgősen a Gyárvárosban 2-szobás lakást, villa moshoz közel. Timisoara, távbeszélő 39-80. (7008)
KERESÜNK 3 nagy, vagy 4 kisebb szobából álló lakást, esetleg cserélünk is. Lehet bármely városrészben kivéve Mehalát. Cím a timisoarai kiadóban. (5318)

MINDENES leányt keres Dragomirescu, Timisoara I., Venetia-u. 20. (5319)
GÉPESZT-LAKATOST egyszerű munkára keresnek. Timisoara III., Ghircului-ut 11. (6997)
HADI szogalat alól mentes, 33 éves kereskedő vegyesáru és italméresi szakmából való állást keres, vagy vidéki szövetkezet vezetését is vállalná. Hoch Oszkár, Ivanda, jud. Timiş. (6923)

Ismét olcsón és jól vásárolhat a **maradékok árufüzében** Timisoara, Carol-körút 5. Doja-utca saikán.

KIFOGÁSTALAN, megbízható szakácsnő keresek Braşov-Brassóba. Erdéklődni Suciu-nál, Timisoara, Tudor Vladimirescu-sor 9., 9. ajtó. (7014)
„IGIENA” nyári fürdő tulajdonosa, tekintve, hogy a fürdőidény véget ért, felhívja mindazokat, kiknek dresszük ruhájuk, stb. a kabinosnál van megőrzés céljából, hogy 3 napon belül vegyék át holmijukat mert a fürdő tulajdonosa nem vállal semmiféle felelősséget.

BESZÉLŐ, amazon papagály valamint törpepapagályok eladók. Szekeres illatszertár, Timisoara, IV., Carol-körút 6. Távbeszélő 46-25. (6880)

FIGYELEM! Keresztény, magyar család keres teljes elátásra idősebb uriaszonyt, vagy nagyobb iskolás fiukat. Ajánlatokat „Kellemes otthon 999” jelígre a timisoarai kiadóba kérnek. (6905)

MINTARAJZOLÁST vállalatok filmnyomás részére. Cím: Timisoara, I. Bulevardul Regele Mihai, 8. III. emelet 2. (6928)

DIÁKLEANY, vagy tisztviselőnő teljes elátást nyerhet uri házában. Kovácsné, Timisoara IV., Str. Cameliei, 70. (7046)

TISZTVISELŐNŐ, irodai gyakorlattal bíró, gépelni tudó, délutánra alkalmazást keres. Ajánlatokat „PONTOS” jelígre a timisoarai kiadóba. (7041)

55 éven felüli **sörkihordót** (kocsist) azonnal felveszünk. Sörgyar, Timisoara.

SPORIKOCSI, valamint majdnem új, világos, redőnyös, mély gyermekkocsi olcsón eladó. Timisoara IV., Fröbl-u. 36., II. em. 25. (4307)

MINDENES cselédet keresek. Főzni nem kell. Timisoara IV., Brancoveanu-utca 8., 1. ajtó. (7086)

PENZESZEDŐT felfogad „CHARITAS” önszolgáló-egylet. Jelentkezni d. e. 9-11 között. Timisoara I., Regina Maria-körút, 14. (7078)

KIFOGÁSTALANUL főző szakácsot vagy szakácsnőt keresünk vendéglő részére. Jelentkezni: Timisoara II., Cuvin-u. 6. Földszinten. (Sörgyar közelében). (6972)

FŐZNI tudó mindenest keresnek. Timisoara IV., General Dragalina-tér 15., I. emelet 4. (7044)

ELADÓ elsőosztályu szalóban készült, alig viselt fekete-fehéreskos női koztium, finom puha gyapjú anyagból, karcsu, vékony termétre való. Csak jobb vevőknek. Megtekinthető naponta 12-4-ig Timisoara I., Mercy-u. 1., II. emelet 21. (7047)

ORSZÓZ- (spulnizó) gépet vennék. Depold Iosif, Timisoara, II., Dorobantilor-utca 19. (7049)

JÓ, ügyes leányt, 15-18 evest (árva előnyben) keresek kisebb falatozóba, mindenesnek. Bođega Hategan, Timisoara I., Alba Iulia-utca. (7050)

ÉRTELMES fiut műszerész-tanoncnak felfogadok. Cím: Moezár szakmüszerezs, Timisoara I., Braţianu-tér 3. szám. (7051)

NYUGDIJAS volt közigazgatási fő-tisztviselő, román, magyar és német nyelvismerettel bíró helybeli banknál, kereskedelmi vagy iparvállalatnál alkalmazást keres. Házk kezelését is vállalja. Ajánlatokat „Nyugdíjas 57” jelígre a timisoarai kiadóba kér. (7058)

BOJ-TISZOLGAT, at: az asztalosmesterséghez is ért, azonnal felfogadnak.

ETERNITAS, Pompe Funebre, Timisoara I., Ungureanu-u. 2. (7059)

VILAGOS vaságy és éjjeliszekrény eladó. Timisoara III., Saguna-ut 9, 1. ajtó. (7053)

ÖTÉVES fiúhoz, délutánra, németül is beszélő kisasszonyt keresünk Friedmann, Timisoara III., Mihai Gaspar-u. 1. szám. (7055)

MAKRAMÉ asztalterítő, 160x110, és kerék, kellem terítő eladó. Megtekinthető 8-5-ig. Timisoara IV., I. Vacarescu-u. 11. I. em. 15. (7056)

TANONCOT női szabóságba azonnal felfogadnak. Gyenes-szalon, Timisoara IV., I. C. Bratianu-u. 24. (7060)

UJ, korszerű díó-hálószoba eladó az asztalosnál. Timisoara II., Iuliu Grozeanu-u. 9. A román templom közelében. (7057)

FODRÁSZSEGÉDET jó fizetéssel felfogadunk. Cím: Duracu, Timisoara II., Dorobantilor-u. 1. (7013)

KERESEK tüzelő-fecskendőt, 2-4 hüvelykest, és 1000-2000 kg-os hűmérleget. Moara Mészáros, Beihausen, Jud. Severin. (7004)

KORSZERU, új, tágas családi ház sürgősen eladó. Timisoara, IV., Banatul-utca 23. (7003)

ELVESZETT Marga Iona névre szóló piros igazolvány és Marga József kérekpár-igazolványa. Megtalálójá adja át a timisoarai kiadóban. (7002)

SZOBÁ, fürdőszoba-használattal, butorozva vagy butorozatlanul, esetleg konyha-használattal azonnal kiadó. Cím Favorit-boynál, Timisoara. Távbeszélő 20-65. (7000)

VENNENK 76 cm-es fali mosdót. Ajánlatokat Favorit-boy-hoz, Timisoara távbeszélő 20-65. (7001)

AZONNAL felfogadok borbélysegédet. Kovács fodrászata, Timisoara IV., Fröbl-u. 38. (6912)

KESZTYUSZABASZI felszerelés, előszobafal, asztal 6 székekkel, utazási könyvek eladók. Timisoara III., Porumbescu-utca 21. 8. ajtó. (7005)

ÓRÁKÖNYVÉLEST, gyors-gépirást vállal volt gyári főkönyvelő. Ajánlatokat „Megbízható” jelígre a timisoarai kiadóba kér. (7006)

GYERMEK részére, 3-4 évesnek való télikabátot, hócipőt, 24-25 számú, vennék. Timisoara II., Petre Tegle-utca 1. I. em. 7. Távbeszélő 11-76. (7007)

FOLYÓIRAT-KIHORDÓT, fiut vagy leányt felfogadnak. Cím: „Libro”, Timisoara I., V. Alexandri-u. 7. (7009)

SÜRGŐSEN, olcsón eladó ehutazás miatt 3 plusz 1 lámpás rádió. Timisoara II., Aurel Cozma-utca 5. (7010)

ÁTMENETI kabát, jó állapotban levő fiatal leánynak való, eladó. Megtekinthető délelőtt. Timisoara I., Lonovici-u. 2., III. em. 20. (7012)

ROMÁN, magyar, német nyelvet beszélő kiszolgáló kisasszonyt, felfogadnak Kiszíng hentesüzlete, Timisoara I., V. Alexandri-u. (7011)